Za zadovoljevanje večine skupnostnih potreb narodu zadostuje lastna državna oblast. Za zadovoljitev nekaterih širših potreb, ki niso kulturno specifične, stopajo narodi v medsebojno pogodbeno povezavo, v smislu katere nastajajo skupne večnarodne zveze in ustanove, katerih pristojnosti, sestava in poslovanje se razvijajo v pogodbeno določenih okvirih.

Ciril A. Žebot

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Novejši družbeni in politični razvoj v Jugoslaviji se giblje v smeri naraščujočega pritiska za uveljavljenje izvirne suverenosti republik. Pritisk v tej smeri je zaradi izrazitih kulturnih posebnosti ter kričečega gospodarskega izkoriščanja in zaposlavljanja posebno močan in vztrajen v Sloveniji. Ta razvoj narekuje tudi Slovencem v svetu, da podprejo novo slovensko državno in demokratično uveljavljanje.

Ciril A. Žebot

LETNIK XXVII — VOLUME XXVII Januar 1976 Published monthly by: Slovenian National Federation, of Canada, 646 Euclid Ave. Toronto, Ont. Canada. Številka 1. — Number 1.

SLOVENSKO ZASTAVO V NAŠE DVORANE

....Pravkar sem se vrnila od prireditve folklorne skupine NAGELJ v dvorani na Manning Ave. K. nastopu take skupine in sploh k vsem drugim slovenskim prireditvam nujno spada tudi naša zastava. Če se sklicujemo na slovenstvo pa nismo toliko ponosni, da izobesimo našo zastavo potem z našo zavednostjo nekaj ni prav. Ne razumem, kako je mogoče da prva slovenska dvorana v Toronta ni do danes poskrbela zato. Župljani slovenske župnije na Manning ave. doprinašamo veliko žrtev, ko redno hodimo na prireditve v našo župnijo, saj večina nas živi precej oddaljeno od župnije. Hodimo na Manning zato, ker tu pričakujemo našo slovensko vzdušje in k temu nujno spada tudi zastava v dvorani. Dvoran, župnijskih, gostinskih in drugih imamo na pretek, lepših in bližje. — — A vendar se odločimo vedno za našo, ker nam gre za slovensko stvar in še posebej hočemo nekaj slovenskega duha vcepiti naši mladini. Nismo v Kanadi še, hvala Bogu, tako daleč, da bi se kdo protivil izobešenju naše lepe in neomadeževane slovenske zastave. Če pa bi bil kak posameznik proti temu, pa je verjetnost velika, da to ni nas župljan. Vodstvo naše župnijske dvorane mora vendarle imeti toliko odločnosti in razumevanja v tej stvari, da bo poleg običajne kanadske državne, izobesilo stalno našo slovensko zastavo. Treba je vendar že dati zgled novemu rodu, ki raste med nami, da bo nedvomno začel ceniti najbolj prvobitni simbol našega naroda,— slovensko zastavo.

Lea Urbanc

NOVICE IZ AVSTRALIJA:

V Avstraliji, kot se je pričakovalo je bil izvoljen v senat MILIVOJ EMIL (Miša) LAJOVIC, liberalec. S to izvolitvijo je prvega Slovenca,— povojnega begunca, — doletela taka čast. G. Lajovic je bil rojen 1921 v Ljubljani in je prišel v Australijo 1951. Bil je prvi predsednik Slovenskega društva v Sydney in je še vedno član istega. Je član avstralske liberalne stranke ze leta, 1959. V začetku naselitve je začel kot navadni delavec v tovarni, kjer je delal dve leti. Kot je znano, je v Astraliji prišlo do velike spremebm pri volitvah in je bila laburistična (socialistična) stranka poražena z veliko večino od liberalne stranke in pričakujejo sedaj radikalnih ukrepov na ekonomskem polju, da se popravi zavoženo gospodarstvo, kakor tudi v zunanji politiki. To pomeni povratek k tradicionalnemu prijateljstvu do zapadnega sveta.

● **Po izvolitvi slovenskega** izseljenca M.E. Lajovica v Australski senat je australske Slovence doletela nova čast in sicer je bil imenovan Vladimir MENART za predsednika posvetovalnega odbora za narodnostne zadeve pri N.S.W. vladi.

Naloga tega odbora je, da svetuje in priporoča vladi razne ukrepe, ki se tičajo narodnostnih manjšin. Odbor sestavlja 15 članov za dobo dveh in štirih let. Maš rojak je bil izvoljen za predsednika tega odbora ba dobo dveh let.

G. Vladimir Menart je slovenski povojni begunec, rojan 1923 v Domžalah. V Avstralijo se je preselil leta 1950. V o d i lastno odvetniško piserno v Fairfields pri Sydney. Australski Slovenci so sedaj napravili neverjetno uspešno korake tudi na političnem polju, kar se da lahko primerjati z uspehi slovenskih emigrantov v USA, kjer pa je število Slovencev neprimerno večje kot v Australiji.

ZBOROVANJE ZADRUŽNIH ZNANSTVENIKOV V DARMSTADTU

(Zaključek poročila iz št. 10—11, 1975)

Zborovanje zadružnih znanstvenikov v Darmstadtu je zaključil referat profesorja dunajske univerze dr. Wilhelma Webra, ki je predaval o **pojavu koncentracije in zadružni ideji.** V glavnem je razvijal naslendje misli:

Obseg koncentracije v zadružništvu

Pri preučevanju odnosa med koncentracijo in zadružništvom je treba upoštevati kot izhodišče dvoje: Prvič, zadružna ideja ne daje nikakega neposrednega navodila praksi za ureditev tega razmerja; drugič, pojem koncentracije je sam nedoločen in ga je treba konkretizirati — razen tega je treba ločiti še med koncentracijo v pravnem, gospodarskem in družbenem pomenu.

Koncentracija zadružnih podjetij omogoča določene gospodarske ugodnosti, ki jih more nuditi svojim članom.

Koncentracijo v zadružništvu je treba preučevati v odnosu do tekme. Možno mora biti določiti mejo koncentracije, ki še ne ovira tekme in mejo, kjer je tekma izključena (kartel).

Težave s koncetracijo v zadružništvu izvirajo predvsem iz tradicionalnega pojmovanja zadružništva izvirajo predvsem iz tradicionalnega pojmovanja zadružne ideje, ki daje zgodovinskim načelom značaj bistvenosti.

Gospodarska perspektiva

Zadružne organizacije so znale izkoristiti prednosti koncentracije na različne načine. Z ustanavljanjem osrednjih zadrug ,ki včasih niti nimajo zadružne pravne oblike) so izločile poedina opravila iz področja primarnih zadrug in jih prenesla na centralo. Kjer so postale poedine krajevne za druge premajhne za gospodarski obstoj, se jih je več združilo v zadrugo z večjem obsegom. Z ustanovitvijo zadružnih zvez so omogočale vzporediti delovanje krajevnih zadrug. Zveze so izvedle v mnogih primerih tudi vertikalno integracijo, ki omejuje svobodo odločanja krajevnih zadrug. Zadruge so si v mnogih primerih ustanovila podjetja, ki niso nujno zadruge, ki so koristna za delovanja zadrug samih (n. pr. organiziranje proizvodnje za potrošne zadruge, organizacija nalaganja prihrankov za grandja hiš stanovanj, itd.) Ta podjetja imajo v zadružnem sestavu svojsko mesto: niso direktno odgovorna zadrugarjem, marveč vrhunskim zadružnim organizacijam. Po avtorjevem mnenju bi bilo treba paziti, da so ta pomožna podjetja res direktno koristna zadrugam in ne samo splošno, ker prinašajo dobiček, ter da so povezana z zadrugami tudi pravno na ta način, da morejo zadrugarji tudi pri njih uveljaviti svojo voljo.

Kljub temu, da se utegne komu zdeti, da med zadrugami višje stopjne in med koncerni zasebnega gospodarstva ni nobene bistvene razlike, so razlike bitsvenega značaja. Pri zadrugah višje stopnje se raztega njihova pristojnost samo na eno dejavnost podjetja (n. pr. nakup), dočim odloca koncern o celotnem podjetju. Kontrola v koncernu izvaja nadzorni svet in občni zbor, v zadružništvu je posebna revizijska zveza (to ne velja za Severno Ameriko z izjemo province Quebec), ki mora ščititi interese poedinega člana zadruge. Financiranje v koncernu izvira iz vrha, dočim najdemo v zadrugah višje stopnje, da stavijo kapital na razpolago krajevne zadruge.

V primerjavi s karteli ni toliko važna pravna razlika, marveč dejanska moč na trgu. Dokler omogočajo zadruge s svojo povezavo povečati moč slabših udeležencev na trgu, izboljšujejo možnosti efektivenga tekmovanja in jim ni mogoče očitati, da so enake kartelom. To bi bilo šele vprimeru, če bi s svojo koncentracijo onemogočile drugim udeležbo pri tekmovanju.

Družbena perspektiva

Prof. Weber je v neki drugi razpravi predlagal, naj bi prenehali govoriti o zadružnih načelih in uvedli nov pojem: zadružne značilnosti. To bi omogočilo odstraniti iz študija zadružništva "ideologijo" in razviti teorijo zadružništva. To bi tudi onemogočilo, da bi kdo enačil zadružnistvo z enim samim "načelom".

Koncentracija in zadružne značilnosti

a) **načelo identitete:** po tem načelu so člani in koristniki iste osebe. Pravna določila dovoljujejo v nekaterih primerih tudi poslovanje z nečlani, toda to samo v primerih, kjer je to potrebno za dobrobit članov. To načelo more koristiti tudi v tem smislu, da ga razumemo kot identifikacijo članstva s svojo organizacijo. Tako zavestno enotenje bo omogočilo tudi smiselno uveljavljanje še drugih zadružnih značilnosti — solidarnosti, aktivne udeležbe pri oblikovanju volje zadružnikov, itd. Negativne posledice koncentracije bi se pokazale, če bi začelo upadati enačenje članov z zadrugo.

b) **demokrativno** načelo: po tem načelu ima vsak član asmo en glas na občnem zboru zadruge. Čeprav je to pravilo celo uzakonjeno, ga člani sami mnogokrat ne uporabljajo. Koncentracija v zadružništvu je k temu stanju vsaj toliko pripomogla, da ni ničesar ukrenila, kar bi vodilo k povečanemu prizadevanju za pritegnitev članstva k sodelovanju v zadrugi. Odgovarjajoče spremenjenim gospodarskim razmeram, ki ne dovoljujejo vrnitev k majhnim, krajevnim zadrugam, je treba ne samo zopet poživiti to načelo, marveč mu dati tudi novo razlago. Prof. Weber predlaga, da bi bilo treba ustanoviti posebne strokovno usposobljene organe, ki bi zastopali interese članov — neke vrste zadružne ombudsmane. Druga možnost je tudi poživljeno sodelovanje članstva tako v smeri, da bodo dali izraza svojim željem kot tudi v predlaganju novih možnotsi (n. pr. dvig kvalitete življenja).

Koncentracija bo imela vsekakor neugodne posledice za zadružništvo kot demokratično organizacijo, če ne bo uspelo upeljati učinkovitega nadzornega mehanizma; če ne bo uspelo motivirati članstva k aktivnemu sodelovanju v zadrugi.

c) **načelo pospeševanja koristi članov:** tolmačenje tega načela v tem smislu, da je izpolnila zadruga svojo nalogo, če nudi svojim članom služnosti v istem obsegu kot podobna nezadružna ustanova, vodi v nevarnost, da se bo izgubila identiteta zadružništva. (To se kaže v Zapadni Nemčiji, kjer pada število članov potrošnih zadrug, ker je vlada predpisala, da morajo nuditi zadruge tudi nečlanom isti rabat, če hočejo uživati davčne ugodnosti, ki jih nudi zadružna zakonodaja — moja opomba). Že po definiciji bo pospeševala zadruga koristi svojih članov le, če jim bo mogla nuditi nekaj, česar jim druge posebne organizacije ne nudijo. Na žalost se člani tega večkrat niti ne zavedajo in jih je treba na take prednosti večkrat posebej opozoriti. Koncentracija v zadružništvu ustvarja pogoje, da morejo nuditi zadruge svojim članom posebne služnosti, ki jih poedine zadruge ne bi mogle (n. pr. strokovno posvetovanje, seznanjaje z najnovejšimi podatki, itd.).

č) Nekaj časa so znastveniki naglašali konflikte v notranji organizaciji razvitega zadružništva, toda sedaj se čuti zopet poudarek na solidarnosti. Zaradi mnogo bolj razvitega gospodarstva ne gre pri tem toliko za čustveno obarvano lokalno solidarnost kot za solidarnost v sodobni vedno večji medsebojni povezanosti (n. pr. v kmečkem zadružništvu potreba po zaščiti in obnovitvi orne zemlje). V tem pogledu je tudi treba upoštevati, da velja načelo prostovoljnosti še vedno za pristop v zadrugo (os. za izstop), da pa mora sprejeti sodobni zadružnik v nekaterih primerih tudi pogodbene obveznosti do zadruge (n. p. dobavo določene količine pridelkov).

Zaključna misel

Po mnenju prof. Webra je možno reči, da nikakor ni treba, da bi bil pojav koncentracije v gospodarstvu nasproten zadružni ideologiji. Kako bo dejansko razmerje obeh, bo odvisno od tega, kako se bo koncentracija dejansko razvijala v razmerju do posebnih značilnosti zadružništva. Kot zadružništvu načelno nasprotno koncentracija je možna, v kolikor bo protiideološka gospodarksa oz. protiideološka družbena koncentracija.

Družabne prireditve in ekskurzije

Mnogo razprav, ki so se pričele po predavanjih, se je nadaljevalo tudi v manj formalnih oblikah tako med odmori v predavalnicah kot tudi v družabnih večerih, ki so jih udeležencem pripravile krajevne zadruge, župan mesta Darmstadta kot tudi Nemška zadružna banka. En večer je bil posvečen tudi kulturi. Udeleženci so imeli na izbiro obisk opere ali drame. Zadnji dan so bile na programu ekskurzije — obisk večjih zadružnih podjetih v okolici Darmstadta. Ker sem se moral vrniti zaradi začetka predavanj, mi ni bilo mogoče, da bi si ogledal eno uspešnih proizvajalnih zadrug v Darmstadtu DUGENA, kjer izdelujejo ure in nakit.

Rudolf Čuješ

BOŽIČNI KONCERT SLOVENSKE MLADINE V TORONTU

Pesem ne le zaželjena, ampak prepotrebna spremljevalka človeka v veselih in žalostnih trenutkih njegovega življenja. Če je ni, se mu duša sprazni ali celo napolni z bolečino. Božična pesem ima posebni čar, globoko ga občutimo v božičnih dneh.

Slovenska mladina v Torontu je trikrat priredila koncert božičnih pesmi, t.j. 20. in 21. decembra v dvorani Marije Pomagaj in 28. decembra v slovenski dvorani v New Torontu. Takih trenutkov si je marsikdo izmed nas že dolgo želel.

To mladinsko prireditev — sodelovalo jih je 78 — bi smeli imenovati velekoncert, ker se je mladina povzpela do občudovanja vrednega viška. Nastopali so: otroški pevski zbor, mladinski in dekliški, solista gdč. Marta Demšar in g. Johny Kolenko in orkester 15 inštrumentalistov. Program je obsegal 19 pesmi v petih jezikih: 10 od teh je bilo slovenskih. Uvod in razlago k posameznim točkam sta podajala g. Vilko Čekuta v slovenskem in gdč. Tilka Kvas v angleškem jeziku. Zbore in soliste je pripravil ter koncert dirigiral g. Tone Zrnec; orkester je bil pod vodstvom g. Matije Lebarja. Orkester je spremljal 14 pesmi; izvirno orkestracijo so priredili: skladatelj g. Walter Babiak, g. Matija Lebar in g. Tone Zrnec.

Trikratni koncert je bil res uspeh. Slabo vreme v soboto je morda koga zadržalo doma, a udeležba 21. in 28. decembra je bila odlična. V soboto se je koncerta udeležil tudi skladatelj g. Walter Babiak in vse tri večere je bilo navzoče precej angleško govoreče publike.

Ko to poročamo, pišemo z velikim veseljem. To so napori in uspehi slovenske mladine, rojene v tej deželi. Taki nastopi so namreč vredni ne le občudovanja in priznanja, ampab tudi naše hvaležnosti in vsestranske podpore. Starši in vsi, ki smo se koncerta udeležili, iskreno čestitamo!

Mladinski zbor, dirigent g. Tone Zrneč in pianistka gdč. B. Pajk
(Foto: Sesar Studio)

Otroški zbor in del orkestra
(Foto: Sesar Studio)

Solistka gdč. Marta Demšar
(Foto: Sesar Studio)

Solist g. Johnny Kolenko
(Foto: Sesar Studio)

Orkester, solist, dirigent in del dekliškega zbora.
(Foto: Sesar Studio)

● **Na Djekšah na Koroškem** so pokopail tamkajšnjega župnika Murija, ki je dolge leta krepil slovensko narodno zavest na eni nanjbolj severnih točk slovenskega življa. Kljub hudemu mrazu se je udeležilo progreba veliko število Slovencev in s tem počastilo življensko delo pokojnega župnika, ki se je ves predal službi Bogu in narodu.

....● V Sloveniji je zaposlenih nad 100.000 delavcev iz drugih republik jugoslavije. Največ jih je zaposlenih v gradbeništvu.

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates $4.00 per year: 30¢ per copy
Advertising 1 column x 1" $2.80
Published monthly by
Slovenian National Federation of Canada
646. Euclid Ave., Toronto 4.

Member of C.E.P.F.

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 4 $, za Argentino 250 pezov, za Brazilijo 60 kruzeirov, za Anglijo 20 šilingov, za Avstrijo 35 šilingov, za Avstralijo 2.50 avstr. L., za Italijo in Trst 800 lir, za Francijo 600 frankov.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

MED SLOVENCI

Toronto

● **27. decembra lani so nam** Slovenci iz Fairfielda Conn. (sponzor je bila Liga) nudili roko v roki s slovenskim gledališčem iz Toronta lep kulturni užitek.

Pod vodstvom g. Pelegrina Us-a (mlajšega) so nam občuteno zapeli nekaj (16 in dodali še 2) pristno slovenskih pesmi ter želi za izvajaje obilico pohvale, zapeli so nam med drugimi: Pastirčka, Hladna jesen že prihaja, Sijaj, sijaj, Ribniška. Zabe in druge.

Po odmoru pa so nam ligini igralci s pomočjo torontskega gledališča nudili bralno zabavno Linhartovo igro: "Županova Micka!" Vsem ki so sodelovali, ali kako pomagali pri kulturni prireditvi res prisrčna hvala. Usovim fantom pa kličemo: Še pridite!

● **Občni zbor hranilnice in** posojilnice J.E. Kreka bo predvidoma v nedeljo po kosilu, 8. ferbruarja.— kot običajno, — v cerkveni dvorani Marije Pomagaj na Manning Ave. Vabljeni vsi člani in prijatelji, ki se zanimate za rast te prve kreditne zveze med Slovenci v Torontu. Po občnem zboru bo na razpolago slovenski čaj in prigrizek.

● **Dva koncerta v božični** dobi pri Marija Pomagaj in eden pri Brezbadežni s čudodelno svetinjo je torontčanom ponovno dokazal kaj nam lahko naša mladež nudi, če jo zaupamo spretni in sposobni roki dirigenta. Starši so na uspehe naših mladih zares lahko ponosni, istočasno pa zasluži vodja slovenske šole in dirigent mladiskih zborov č.g. T. Zrnec vso zahvalo, saj nam je nudil vrsto užitkov, za katere smo v vsakdanjem življenju navadno prikrajšani. Zahvala s klicem: še! —obiskovalec.

● **Torontski Slovenci so praznovali** Silverstovanje na tradicionalnih prireditvah. Na žalost so bile slabo obiskano prireditve: župnijska na Manning Ave. Prekmurska in Simon Gretgorčiča. Za prve dve je škoda, da ljudje, ki so člano obeh za Silverstrovanje ne obišejo svojih organizacij. Te pač računajo na svoje članstvo ravno za ta dan. Pri Slov. Prosvetnem društvu po. opažamo na zadnjih prireditvah vedno manjši obisk in kdo ve, ako ni iskati krivca v nekaterih odbornikih, ki nočejo razumeti da z mešanjem politike v formi "častnih" gostov, reklame za Prosveto in siljenja dedka mraza društvu jemljejo prosvetni in nepolitični značaj.

—r

● **Slovenski športni klub Brali** smo članek predsednika R. Fozmann-a v Božji besedi in nas veseli, da je društvo tako aktivno in denarno na zdravih nogah. Ne moremo pa mimo neprijetnega odkritja, namreč v Koledarju za izseljence, ki ga izdaja Izseljenska Matica v Ljubljani, kjer smo čitali, da so bili športniki na obisku v domovini, — kar ni nič narobe, — ni pa prav, da se je kljub z tekmami udeležil piknika, ki ga prireja Socialistična Zveza Slovenije v proslavo dneva borcev in to v Škofji Loki, na kraju, kjer so premnogi sorodniki in prijatelji starišev torontskih špotrnikov trpeli in dotrpeli junija 1945.

—r

● **Nova slovenska šola: Kanadsko** Jugoslovansko Društvo: Žena in dete je ustanovilo sobotno šolo za vse jugoslovanske jezike in med drugim tudi za slovenski jezik, katere direktor je Slovenec g. Ivo Dolenc. Letos jeseni še pred pričetkom te nove šole je zelo upadlo število učencev na že obstoječih. S tega vidika šola prav za prav ne bi bila potrebna. Ima pa vsak pravico in možnost ustanavljati privatne šole tukaj v Kanadi. Ne dvomimo, da bo tudi nova šola napravilo svoje delo, še posebej bodo stariši veseli, ako bo povdarek pri tej novi šoli na objektivnem podajanju snovi brez, da bo otrokom treba v domovino pisati za rojstni dan raznih tamkajšnjih veljakov. —r

● **Uganka. V kanadskem "Jugoslovanskem"** časopisju smo zasledili sledečo vest: Za članstvo Jugoslovansko-Kanadskega društva za prijajelstvo in sodelovanje (Začasni predsednik g. Ivo Dolenc) je zaprosil Slovenski klub: **"Združeni Slovenci—Ivan Cankar"** To društvo bo takoj po novem letu začelo z kulturno prosvetnim delom med Slovenci v Toronto. Imajo že svoj orkester in bodo v kratkem tudi začeli akcijo za graditev slovenskega centra v Toronto. Poleg članstva v gornji strešni Jugoslovanski organizaciji tudi želijo pomagati šoli Jugoslovanskih jezikov. Na žalost ne vemo nič podrobnega o tej novi organizaciji in pač podajomo gornje poročilo tako, kot smo ga sprejeli.

—r

Cleveland

● **3. novembra je bila v Slo**venskem domu na St. Clairju predvolilna kampanja za župana Ralph Perk. Poleg župana se je udeležilo prireditve več drugih kandidatov, med njimi mestni odbornik 32 okraja Robert Novak kakor tudi njegov tekmec Emil Golub. Naslendji dan sta pri volitvah zmagala župan Perk in odbornik Novak. Med govori je zabaval publiko orkester Don Slogarja, s katerim sta igrala znana clevelandska glasbenika Louis Trebar in Dušan Maršič. Slovenske narodne pesmi je pa prepeval znani pevec Edi Kenik.

● **8 novembra so priredil v** slovenskem domu na St. Cairju svoje vsakoletno Martinovanje, člani Belokranjskega kluba. Bilo je prijetno, kot vsa leta preje, saj je dvorane napolnilo članstvo s prijatelji, ki so se prijetno zabavali ob zvokih znanega ansambla Veselih Slovencev. Odlična hrana in dobra kapljica je pripomogla k prijetnemu večeru.

● Štajerski klub je pa priredil svoje Martinovanje že oktobra v dvorani Sv. Vida, kjer je bilo tudi veselo in polno zabave saj so skrbeli za vesele polke in valčke fantje Alpskega kvinteta.

● **12. decembra je imelo** družtvo Združenih Slovencev (United Slovenian Society) pod vodstvom predsednika Tonyija Petkovška vsakoletno božično zakusko v slovenskem domu na W 130 cesti. Na kratkem sestanku je bil imenovan odbor, ki bo predlagal nove odbornike za leto 1976. 16. decembra je bil prvi sestanek Slovencev iz Clevelanda, na katerem se je razpravljala možnost sodelovanja sestrskih mest Clevelanda in Ljubljane. Na sestanku je bil predlagan na predlog župana R. Perka začasni odbor, ki bo januarja 1976 na sestanku pretehtal vse predloge in misli, ki so jih izrazili navzoči ob prvem sestanku.

● **20. decembra je bil v Slo**venskem domu na Reher Avenue v Euclidu - Radio-thon-, katerega je vodil znani slovenski radijski napovedovalec Tony Petkovšek. Preko radijske postaje W.X.E.N. FM so direktno iz doma predvajali nastope številnih ansamblov in obenem nabirali prostovoljne prispevke za Slovenski dom za ostareh ne Neff Rr. Celotna nabirka je prekoračila $18.000, kar je z svoto prejšnjih treh let dvignilo število nabranega denarja od $75.000 na $95.000. Čestitamo k lepému uspehu!

● **24. Dec. je bil kot, vsako** leto radijski prenos polnočne sv. mače iz največje slovenske fare pri Sv. Vidu. Lepo petje slovenskih božičnih pesmi in obredi polnočnice so tako prihajali v domove tistih, ki se polnočnice niso mogli udeležiti. Sponzor radijskega prenosa je že vsa leta znana slovenska družina Zakrajšek (Zak).

● **Vsi Slovenski domovi v** Clevelandu so imeli vesela silvestrovanja. Na Recher Ave. sta igrala orkestra Grabnar in Luzar, v domu na St. Clairju Alpski Kvintet in Sonet, ki je igral na silvestrovanju pevskega zbora Koroton. V Newburhg Heights je zabaval goste Richie Vadnal s svojim ansamblom in v Baragovem dom so igrala dekleta za zabavo in ples. Don Slogar je igral v slovenskem domu na W 130 cesti, Veseli Slovenci pa že osmo leto v restavraciji Hofbrau Haus.

● **10. januarja je priredil** Slovenski športni klub "Zimski Večer" v slovenskem domu na Holmes Ave. Za ples in zabavo so igrali Veseli Slovenci.

● **17. januarja je priredila** "Slovenska Pristava" svojo vsakoletno zimsko prireditev "Pristavska Noč" v slovenskem domu na St. Clairju. Člani in prijatelji Pristave so prebili prijeten večer pri okusni večerji in veseli glasbi orkestra "Veselih Slovencev".

Chicago

● **25 letnica Slovenske ra**dijske ure je bila proslavljena v soboto. 25. okt. v veliki svetoštefanski dvorani. Bil je lep slovenski praznik v počastitev dela dveh slovenskih pijonirjev, ki sta z izredno trdoživostjo vstrajala, da se sliši slovenska beseda, pesem in slovenska glasba po radijskih valovih. To sta dr. Ludvik Leskovar in njegova žena Corinne. Petindvajset let trdega dela, skoraj za božji lon ni malenkost, če upoštevamo, da so vsaj iz početka letela polena pod noge. Skozi teh 25 let smo redno slišali slovenske melodije in slovensko besedo. Okrog 1300 oddaj je bilo v tej dobi. Uvedeni so bili slovenski dnevi katere je vedno proglasil župan Richard Daley, vsakoletne nagrade za slovenstvo zaslužnim osebam, v okvirju te ure se je zbrala razgibana plesna skupina, ki je predvajala slovenske folklorne plese doma in drugod.

Ob 25 letnici te ure se je zbrala nad 600 ljudi. Gospodična slovenkega dne je bila Mimi Leskovar, dijakinja prava na Illinojski univerzi. Nastopil je znani pevec Kenick iz Clevelanda, novoosnovana skupina mladih študentov je prvič nastopila z narodnimi plesi. Poslane so bile razne česctitke od vseh strani, tako n. pr. od bivšega senatorja Lausheta iz Clevelanda. Ta proslava je združila Slovence ne glede na svetovno naziranje. Družila jih je tokrat idjea slovenstva, ki se kaže najlepše v ohranjanju slovenskega izročila v slovenske besedi, pesmi, glasbene in folklorne umetnosti. Iskrene čestitke dr. Ludviku in Corinne Leskovar k njunemu vztrajnemu delu.

● **Slovenci na mednarodni** razstavi na Navy Pier so se tudi letos izredno lepo predstavili. Slovenski kotiček pod naslovom: Veličastvo naih gora je obrnil pozornost ne le Slovencev ampak tudi mnoge druge. Organizatorka slovenskega dela na mednarodni razstavi, svet v malem, je bila kot vedno ga Metoda Fishinger s štabom sodelavcev. Sama je odlično naslikala veliko panoramsko sliko Iog pod Magartom. Pravtako je tudi razstavila lepo število krožnikov z narodnimi motivi. Koliko ur dela! Marsikdo se je vprašal, od kod le gospa jemlje toliko energije, ki ni plačana.... Ga Breda Modic je razstavila veliko število izdelkov in motivov v tolčenem bakru. Tudi so bila razstavljena razna druga ročna dela. Slovesnka umetnica ga. Hucik je imela svoj slikarski oddelek. Kaže vedno kaj novega. Nekaj posebnega je bila slovenska kuhinja. Tam je bil drenj. V sobto že o 3. prop. je bilo skoro vse razprodano. V nedeljo so naše gospe in gospodje komaj zmagovali delo. Vsem, ki so sodelovali in pomagali, zlasti pa organizatorki ge. Metoda Fishinger priznanje in čestitke! Gospodična slovenskega dela je bila Miss Magda Simrayh, ki je pripela županu Daleuy slovenski šopek in mu dala tudi poljubček. Zato je bil mendâ tako veselo razpoložen.

● **20 letni jubilej skupnega življenja sta obhajala 19. nov. naša priznana javna delavca dr. Ludvik in Corinne Leskovar! Naše čestitke z željo za zlati jubilej!**

● **Slovenska ženska Zveza se** je zavzela za podporo slovenskih koroškim študentom. Že za letošnjo šolsko leto je poslala v ta namen $1,300.00 Nekaterim to ne diši, čeprav trdijo, da so Slovenci. SŽZ priznanje le tako naprej.

● **80 letnico življenja je 29.** obhajala ga. Marija Žgavec, ki rada bere naš list. 87 let sta bila "mlada" letošnjo jesen dr. Stanko Mašič in gdč. Ančka Ahačič. Stare, toda trdne slovenske korenine! Bog jih živi!

● **V nedeljo 16. nov. so se** Slovenci iz Chicaga, Jolieta in okolice spomnili 16. obletnice smrti škofa Gregorija Rožmana in 30 letnicu pokolja slovenskih domobrancev. Bila je lepo udeležba. Ob 2 pop. so se udeleženci zbrali ob Rožmanovem grobu, ob pol 3. pop. je bila maša v kapeli katero je daroval U. Atanazij Lovrenič. Po maši je bil v kapeli spominski program. Pel je svetoštefanski cerkveni pevski zbor pod vodstvom Jankota Arka, petje je spremljal na orglah p. dr. Vendelin Spendov.

● **Slovenska sobotna šola je v polnem teku. Ima spisanih 69 učencev. V višjem oddelku (višješolci) je 15 učencev. Prednjačijo fantje. Ta oddelek, ki vzbuja veliko upanja, vodi dr. Jože Goršič.**

● **Pred božičnimi prazniki je** bilo prav živo. V nedeljo 7. dec. je prišel Miklavž v slovensko srenjo in obdaroval slovensko mladino, katera hodi v sobotno slovensko šolo. Fara Sv. Štefana se je postavila v soboto 13. dec. v Muzeju za znanost in industrije z lepo uspelim prikazom slovenskega božičevanja v Sloveniji. Dvorana je bila polna in so, zlasti tujci navdušeno ploskali Miklavžu. Nato so sledili prizori božičevanja: kadenja in kropljenja na sveti večer, lep je bil nastop kolednikov. Vsi so bili v narodnih nošah. Slovenska folklorna skupima SARC je izvedla nekaj narodnih plesov, nazadnje je zapel nekaj božičnih pesmi slovenski pevski zbor fare Sv. Štefana.

● **Polnočnica je bila prav lepa** in dobro obiskana. Cerkveni pevski zbor pod vodstvom Janeza Arka, katerega je spremljal dr. Alfred Fishinger, je izvajal latinsko mašo Misa Natalia, katero je komponiral p. dr. Vendelin Spendov, naš pomožni župnik.

● **Tudi Silvestrovanje SARC** v veliki farni dvorani je bilo zelo razgibano.

PITTSBURG, PA.

Vsled kanadskega poštnega štrajka, se je pošta zakasnila. Dobili smo članek, ki obširneje govori o televizijski oddaji 28. septembra lani na postaji WTAF-TV4 pod naslovom "Faith in Today's World", a iz njega vsled pomanjkanja prostora objavljamo le najvažnejše. Na vprasanja panel, ki so jo sestavljali Dr. Vincent Lackner — dekan filozofske fakultete na California Sate University, California, Pa. (katolik); Dr. Carl Stromee — pastor of the First Baptist Church v Pittsburgu in Ms. Bosanka Evosevič — kandidatija za doktorat iz Educational Administration na University of Pittsburgh (pravoslavana), pa je odgovarjal slovenski pisatelj g. Mirko Javornik, ki sedaj živi v ZAD.

Dr. Stromee je nato povdaril, da v skladu s programom oddaje hoče razpravljati samo o kulturni in verski svobodi v današnji Jugoslaviji, tej edinstveni državi z mnogimi verami, jeziki, kulturami, običaji, tradicijami in narodi z različno zgodovisnko preteklostjo.

Panel je ugotovil, da komunizem ne pozna prijateljstva, ampak le tovarištvo in se je predvsem zanimal za slučaj Milovana Djilasa, predstavnika jugoslovanskega intelektualizma, ki je bil dolga leta jugoslovanski podpredsednik, toda pozneje padel v nemilost s Titovo uradno linijo.

Ko je Džilas padel v nemilost z uradno partijo, se ni našel niti eden od nekdanjih soborcev v času revolucije med drugo svetovno vojno, ki bi dvignil svoj glas in se izpostavil v njegovo obrambo. Vsi soborilci izza časa revolucije so ga pustili na cedilu. Med sabo so tovariši, nikakor pa ne prijatelji! Prijateljstvo v pravem smislu je res "unus animus in duobus corporibus".

Vera, ki je poleg skupnega jezika eden izmed najvažnejših faktorjev, ki združuje in veže ljudstva v en narod, je v primeru Jugoslaviji eno izmed razdirujočih dejstev, kajti v Jugoslaviji je vera istovetna z narodnostjo. Po jugoslovanski konstituciji je vera svobodna in verske organizacije so dovoljene. Toda to je le "De Jure", ne pa "De Facto", kar je edina priča realnosti.

Izza časa pokristjanjenja pred več kot dvanajst stoletji je bila katoliška vera jedro slovenskega naroda. Od leta 1408, ko so Turki prvič podrli v Slovenijo in jo ropali in plenili nad 200 let, je slovenski narod našel pribežališče in tolažbo v trpljenju v globoko zasidranih temeljih verskega prepričanja V teh nevarnih časih so Slovenci zidali svoje cerkve na visokih gorah in jih obdajali z debelimi zidovi. Kadarkoli je sovražnik pridrvel, so zagorele grmade po gorah, žene in otroci so se zaprli v cerkve in v molitvi iskali božjo pomoč proti brezbožnikom, medtem ko so moški odbijali sovražne napade za obzidjem. Kadar so Turki uspeli, so pobili vse, razen mladih fantov, ki so jih odpeljali in vzgojili kot janičarje, in deklet, ki so bile odvedene v njih hareme

Tudi protestantizem ni našel odmeva med Slovenci, ker je bil istoveten z nemškim nasiljem in zatiranjem. V katoliških cerkvah so Slovenci našli pribežališče pred Turki, v njih so tudi našli tolažbo v njih trpljenju pod krivičnimi feudalnimi lordi in zato je Slovenija ostala trdnjava katoličtva.

V to slovensko miselnost je povojni režim v Jugoslaviji hotel uvesti svojo Divide et Impera politiko. V središču Ljubljane sta bili po vojni porušeni dve cerkvi, Jezuitska pa spremenjena v kino — podjetje. Prav tako je bilo po vojni porušenih mnogo kapel in samostanov.

Nobena druga verska skupina ni tako preganjana kot katoliška, ker je pač ta najbolj načelno nasprotna komunistični totalitarni in brezbožni ideologiji.

V komunističnem sistemu več ali manj vsak dela za državo v eni ali drugi obliki. Toda kdor javno prakticira vero, je v nevarnotsi za svojo službo. Božič, ki je zlasti v katoliški cerkvi največji praznik v letu, je delavni dan in se praznuje le na skrivaj.

Slovenci smo majhen narod ki ne sme izgubljati generacij. Tisti, ki zaradi duhovne praznine in zanikania svobode v ječi domovine ne bi mogli živeti, moramo gledati, kako obogatiti veličino naroda, ki na križišču Evrope, skozi vso svojo zgodovino nikdar ni klonil pred močnejšimi in grabežljivimi sosedi.

Istočasno pa je tudi slovenska dolžnost da svobodnemu svetu priča o krivici, storjene narodu, ki je izgubil svobodo, ne po lastni krivdi, ampak po sklepu velesil

* * *

To je nekaj izbranih misili iz članka o tem programu.

(—uredništvo)

● **Ljubljanski nadškof je po**delil diplome šestim katehistinjam, ki so uspešno končale studije na teološki fakulteti. Pomagale bodo po župnijah poučevati verouk mladini.

● **Na Rakovniku so praznovali** spomin stoletnice odhoda prvih salezijanskim misijonarjev v Južno Ameriko. Letos sta se pridružila slovenskim misijonarjem lazarist Rado Sušnik in minorit Miha Drevenšek.

● **Uradno značko za olimpijske igre** v Montrealu izdeluje Zlatarna Celje.

TRGOVSKI NAČIN Z LAŽNIMI IZJAVAMI ŠKODUJE VSEM.

NASLEDNJE NUDI ONTARIO ZA VAŠO ZAŠČITO.

V Ontario imamo nov zakon, ki se imenuje **"Business Practices Act"** (Zakon o načinu trgovskega delovanja.) Namen istega je preprečevati nepravične trgovske podvige ob času prodaj ljudem. Tukaj je navedeno, kaj zakon napravlja:

- prepoveduje napačen zavijajoči ali lažnjiv način pri prodaji izdelkov in uslužnosti.
- prepoveduje previsoke cene, nepravične pogodbe in način prodaje z visokim pritiskom.
- pomaga ljudem dobiiti nazaj denar, če je prodajalec uporabil nepravično taktiko pri prodaji.

Ontarijska provinca hoče, da dobite vrednost za vaš denar, kadar kupujete. Drage reči, kot so avtomobili in domovi potrebujejo mnogo premisleka, zato je Vlada Ontaria pripravila nekaj preproštih knjižic, ki vam povedo, na kaj morate paziti, kadar kupujete, ter vam razložijo, kaj storiti in kaj ne storiti, kadar:
"Kupujeta auto"
"Kupujete nepremičnine"
"Kupujete "Condominium"
"Iščete hipoteko"

Dobite lahko tudi knjižico, ki se imenuje "Balance in the Marketplace"— The Consumer's Guide to the Business Practices Act".

Če želite dobiti katerokoli od teh knjižic, ali če želite prijaviti nepravični trgovski podvig ("unfair business practice), pišite sedaj na

Ontario Consumer
Queen's Park
Toronto, Ontario M4Y 1Y7

Ministry of Consumer and Commercial Relations
Sidney Handelman, Minister

Province of Ontario
William Davis, Premier

FRANK J. LAUSCHE ★ AMERIŠKI DRŽAVNIK

Zaključna slovesnost

V nedeljo 7. decembra so se washingtonski Slovenci zbrali v Slovenski kapeli v ameriškem Narodnem svetišču, kjer je dr Franc Blatnik daroval sveto mašo Bogu v zahvalo za izredni dar Frank Lovšetovega življenja in delovanja. Sveti maši je prisostoval tudi slavjenec.

Ob zaključku maše je profesor Ciril Žebot seantorju Lovšetu izročil vezano spominsko knjigo voščil in pričevanj, ki so jih jubilantu poslali vrhovi ameriškega javnega življenja. Poleg telegramov Predsednika Forda, ohioskega guvernerja Rhodesa in clevelandskega župana Perka, so poslali osebna pisma Podpredsednik Rockefeller, predsednik poslanske zbonice Albert, Predsednik Pro Tempore zveznega Senata in okoli dvesto zveznih senatorjev, državnih guvernerjev in zveznih poslancev ter predstavnikov raznih ameriških etničnih organizacij. Knjiga daleč presega običajni voščilni pomen ter predstavlja dokumentarno pričevanje o veličini tega ameriškega državnika slovenskega porekla.

Ko je profesor Žebot senatorju Lovšetu izročal to knjigo, ja dejal;

Ko Vam na tem svetem kraju slovenskega krščanskega izročila v ameriški prestolici izročam to spominsko knjigo Vašega javnega udejstvovanja, čutim ponos kakršnega še nikoli nisem doživel.

Vi, naš dragi senator, ne potrebujete teh pričevanj, čeprav prihajajo od tako odličnih osebnosti. Vi veste, kaj ste v Vašem tako svojevrstnem javnem življenju hoteli in dosegli. Slovenci, tukaj in drugod, sedanji in prihodnji, potrebujejo to utrditev in potrditev njihovega zaupanja in občudovanja Vašega svetlega vzgleda, ki priča o življenjski vrednosti slovenske narodne dedščine.

Zatem je dr. Blatnik zapel "Tebe Boga Hvalimo" in vsa kapela je zadonela v mogočno himno "Hvala Večnem Bogu".

OSEMDESETLETNICA SENATORJA LAUSCHEIA V WASHINGTONU

Washingtonski Slovenci so v nedeljo 16. novembra počastili ameriškega zveznega senatorja, slovenskega rojaka Frank J. Lauscheta za njegovo osemdesetletnico. Slavnostnega banketa so se poleg skoraj vseh Slovencev v Washingtonu in okolici udeležili tudi dr. Mate in dr. Uroš Rosman iz Clevelanda, dr. Leo Klavž in dr. Peter Remec iz New Yorka, dr. J. Bernik iz Chicaga in g. J. Zorc iz Jolieta. Med gosti je bil tudi slovenski znanstvenik-fizik dr. A. Peterlin s soprogo, ki se je nedavno za stalno naselil v ameriški prestolnici. Banket se je začel z molitvijo dr. Franca Blatnika, program pa je vodil Vladimir Pregelj. Ko je moški seakstet odpel tri slov. narodne pesmi, je glavni del banketa izpolni prof. Ciril Žebot, ki je jubilantu in navzočim navedel odlomke iz pisem in telegramov, ki jih je prejel od številnih vodilnih osebnosti ameriškega javnega življenja.

Svoje pozdrave sta poslala predsednik ZDA G.R. Ford s soprogo, podpredsednik N.A. Rockefeller s soprogo, guverner države Maryland Marvin Mandel, ki je ob tej priliki tudi imenoval senatorja F.J. Lauscheta za častnega državljana države Maryland, ter vrsta sedanjih in nekdanjih senator-

(dalje na strani 4. stolpec štv. 1.)

KOT GA VREDNOTIJO NJEGOVI VRSTNIKI V DRŽAVNIH PRESTOLICAH IN ZVEZNEM KONGRESU ZDRUŽENIH DRŽAV

GOVOR NA SLAVNOSTNEM BANKETU

Cyril A. Žebot

Nocoj častimo človeka, o katerem je Senator Sam Ervin rekel: "Ljubi svobodo in zaničuje tiranijo in, ko je zapustil senat, je Amerika osiromašila". Zvezni poslance Filip Ruppe pa je dejal: "Američani slovenskega porekla smo posebno ponosni na resnično pomembne uspehe, ki jih je Senator Lovše dosegel kot ameriški državnik. On je resničen vzgled velike ameriško-slovenske dediščine".

Nam, ki smo se tukaj zbrali, se je pridružilo še okrog 200 političnih predstavnikov iz vseh predelov države, da Vas, Senator in Guverner Lovše, počaste. Med njimi so Predsednik Ford, podpreudsednik Rockefeller, bivši podpredsednik Humphrey, predsednik Poslanske zbornice Albert, senatorji, zvezni poslanci, državni guvernerji, sedanji in bivši, in to iz celotnega spektruma geografske in demokratske različnosti v državi.

Ti izvirni, neslovenski viri pa nam omogočajo tudi nov vpogled v vzpon Vaše javne karijere. Kljub različnosti teh individualnih mnenej, se vendarle vsa strinjajo, da ste Vi, v Clevelandu rojen sin slovenskih priseljencev, postali izreden javni delavec in ameriški državnik.

V nocojšnjem govoru lahko naveden samo nekaj odlomkov iz pravega zaklada pričevanj, vsebovanih v nepričakovani količini in vrednosti pisem Vaših sodelavcev. (Zbirki pa so dodane tudi pozdravne častitke voditeljev raznih narodnostnih skupin v državi, kakor tudi predstavnikov ameriško-slovenskih organizacij in posameznikov.)

* * *

Senator **Barry Goldwater** iz Arizone je zapisal osnovno misel:

> Predvsem je potrebno ugotoviti, da je povsem nemogoče zbrati skupino ljudi, ki bi bila v resnici zmožna izpričati vse, kar je Frank Lausche doprinesel za našo domovino.

Podobno se je izrazil tudi senator **Jesse Helms** iz Severne Karoline in dodal:

> Dragi Frank, ne najdem besedi, ki bi zadostno izpričale moje občudovanje in spoštovanje do Tebe. Zaman jih iščem, toda zdi se mi, da bož zaznal čut hvaležnosti, ki mi prihaja iz srca.
>
> Dano mi je bilo spoznati mnoge ugledne ljudi. Spoznal sem tudi nekaj velikih mož. Povsem iskreno pa trdim, da nisem srečal človeka, ki bi bil boljši Američan od Tebe, in pri katerem bi bila bolj očitna predanost časti in poštenju, kot pri Tebi.
>
> Mojega življenja si se dotaknil na način in v toliki meri, kot si tega ne moreš predstavljati.

Guverner Briscoe iz države Texas, je očrtal Vašo dolgo javno karijero v kontekstu našega sistema državne uprave:

> Sedeminstrideset let Vaše neprekinjene javne službe v korist države Ohio in vlade naše države, predstavlja enega najčistejših izrazov vere v demokratski proces. Ni jih mnogo, ki bi se lahko okoristili z istim bogastvom prespektive, iz katere lahko zrete na svojo karijero v javnem življenju, najprej kot mesti sodnik, sodnik Sodišča za obče zadeve, nato kot župan mesta Cleveland, petkratni guverner države Ohio in dvakratni senator Združenih držav.

Predsednik Poslanske zbornice **Albert** je naštel Vaše dosežke kot župan in guverner:

> V času Vašega županovanja so bili v Clevelandu zasnovani posebni odbori, ki so obravnavali probleme delavstva, zdravstva, prometa in rasnih odnosov. Potem, ko ste popeljati mesto Cleveland skozi mrzlično obdobje zgodnjih 40 let, so predstavniki javnega mnenjan označili Vašo upravo, kot "pošteno in navdihujočo"

Albert nadaljuje:

> Kot guverner države Ohio pa ste se zavzemali predvsem za dva cilja: da bi bile pred zakonom enakopravne vse ekonomske skupine ter da bi se poglobilo razumevanje med podeželskimi in mestnimi sektorji države. Da so bila ta prizadevanja do določene mere uresničena, dokazuje dejstvo, da ste preživeli v Columbusu deset let, čeprav ste se ves čas ogibali tradicionalni obliki podpore poltične stranke. V času, ko je koncept državljanjskih pravic komaj pričel vplivati na mišljenje pravosodstva, ste Vi že priporočali sprejem zakona o enakopravnosti pri zaposljevanju ter v svoji državi podpirali zakon o "pravici do dela".

Svoje spoštovanje in skupne spomine, je sporočila vrsta bivših guvernerjev.

Guverner Tuck iz Virginije se spominja dogodka, ki kaže, kako je Vaš ugled naglo rastel tudi izven meja države Ohio:

> Prvič sem Vas srečal, ko ste leta 1946 obiskali državni Kapitol v Richmondu. Ko se je razvedelo, da ste v poslopju, Vas je državna zbornica povabila medse, in na vse, ki so bili navzoči, ste napravili najglobljj vtis.

Guverner Hildreth iz drižave Maine je zapisal naslednjo primerjavo:

> Kot predsednik Organizacije Državnih Guvernerjev, sem imel možnost da se pobliže spoznam z večjim številom guvernerjev, kot bi se sicer. Potem, ko ste odlično opravili vsojo službo kot petkratni guverner države Ohio, sem z užitkom in občudovanjem spremljal tudi Vašo karijero v senatu Združenih drzav. Resnično lahko rečem, da nisem srečal niti guvernerja, niti senatorja, ki bi — po mojem mnenju — izkazoval večje stopnjo poguma, poštenosti in inteligence, kot Vi. Če bi bili vsi politiki vsaj polovico tako pogumni in pošteni, kot Vi, njihov ugled ne bi upadel tako globoko, kot je.

Nekdanji guverner in sedanji **senator Talmadge** iz države Georgia, piše:

> S Frankom Lauschetom sva prijatelja že dolga leta. Ko je bil on guverner Ohia, sem bil jaz guverner Georgie. Več let sva skupaj prisostovala in sodelovala na konferencah guvernerjev in pripadla mi je tudi čast, da sem ga predložil za predsednika te konference. Bil je tudi izvoljen na ta položaj in se je na njem odlikoval.
>
> Kot član senata Združenih drzav, pa si je Frank Lausche priboril spoštovanje svojih kolegov, kot odločen, inteligenten in samostojen mislec in kot človek, ki se ni bal izpovedati svojega prepričanja, storiti, kar se mu je zdelo pravično in to brez ozira na posledice. Frank je globoko veren človek, ki se je redno udeleževal in večkrat tudi vodil jutranje molitvene sestanke v senatu.
>
> Frank je bil odličen senator Združenih drzav ter je svoji državi in narodu služil z visoko osebno integriteto. Bil pa bi tudi odličen kandikat za predsednika Združenih drzav.

* * *

Guverner Paine, države Maine, je pohvalil Vaše vztrajno prizadevanje za čimvečjo popolnost:

> Čeprav se že nekaj let nisva videla, ne bom nikoli pozabil najnih prijateljskih odnosov, ko sva bila guvernerja in senatorja.
>
> V življenju nisem nikogar bolj spoštoval kot Vas. Vse, kar ste započeli, je bilo v želji, da bi bilo čimbolj popolno in to velja tudi za leta, ko ste bili igralec v stari ligi Nove Anglije.

Zanimivo je, da je guverner Paine omenil "baseball", enega prvih Lauschetovih špornih podvigov, za katerega mnogi izmed nas niso vedeli. Senator **Milton Young** iz Severne Dakote pa nam je tudi povedal, "da bi šli lahko tudi v državno ligo, če bi ostali na športnem polju".

Več pisem omenja Vaše zanimanje za golf, nekatera z občudovanjem, druga z rahlo zavistjo, zaradi Vaše dobre igre.

Bivši **senator Hathaway** je vzkliknil:

> Nič me bolj ne veseli kot dejstvo, da so Tvoja leta prehitola točke na golf igrišču!

In **Senator Symington** in države Missouri jo dodal:

> Človek bi si težko mislil, da si dosegel 50 rojstni dan; in to velja za vsakogar, ki se je pomeril s Teboj v golfu.

* * *

Ko obhaja osemdeseto obletnico rojstva
zaslužni sin slovenskega rodu,
velmož v ameriškem javnem življenju
neutrudni borec za ideale slovenstva
in pravice slovencev
v stari in novi domovini

Frank John Lausche

mu rojaki, zbrani v prestolnici
Združenih Držav Amerike,
ponosno izrekajo zahvalo, čast in slavo
ter kličejo: Bog Vas živi!

V Washingtonu, šestnajstega listopada
v letu Gospodovem
tisočdevetstosedemdesetem.

Govoreč o letih, se Vas je **senator Curtis** iz Nebraska, nekoliko izposodil:

> Ne izgledaš in ne obnašas se, kot bi bil 80 let star. Vem, da si velik pedant pri številkah in datumih, dvomim pa, da si res 80 let star. Zdi se mi, da mora biti nekje napaka v Tvojih zapiskih.

Še bolj skeptičen je **senator Aiken** iz države Vermont:

> Ne verjamem, da obhajaš nocoj svoj 80 rojstni dan, saj se vselej, odkar Te poznam, odnašaš, kot da bi bil komaj 18 let star.

Senator Percy iz Illinoisa, je k temu dodal še svarilo:

> Samo dvajset let Vam še preostaja, predno si boste lahko odpočili na svojih lavorikah in pričeli razmišljati o svojih bodočih načrtih. Zato ne mislite, da Vas bomo kar tako odpustili zaradi preteklih uspehov, pa naj bodo še tako pomembni.

* * *

Senator Inouve, s Havajskih otokov, je istega mnenja:

Mnogi senatorji, sedanji in nekdanji, med njimi **Margaret Chase Smith** iz države Maine izražajo "veliko zadovoljstvo in zadoščenje, da jim je bilo dano služiti istočasno z Vami v senatu".

> Čeprav je v senatu po Vašem odhodu mnogo novih obrazov, se tisti, ki smo še tu, Vas spominjamo s hvaležnostjo in globokim spoštovanjem.

Vaše zakonodajne dosežke v senatu, je podrobneje preučil predsednik poslanske zbornice **Albert:**

> V času službovanja v senatu Združenih držav, ste s svoji odločilnim glasom o zakonu o Državljanskih pravicah, o Stanovanjskem zakonu, s svojim globokim in vztrajnim prizadevanjem z izboljšanjem položaja ljudi iz Vzhodne Evrope, tako za Železno zaveso, kot tukaj v Združenih drzavah, vlili novega upanja milijonom zapostavljanih in dotedaj izključenih pripadnikov manjšinskih skupin.

Senator Metcalf iz Montane Vas smatra za izvrstnega zakonodajalca". Vaš doprinos v odborih senata, pa omenja senator **Fulbright**, edem anjbolj kritičnih prvakov visoke zbornice:

> Med najbogatejše izkušnje svojega življenja štejem sodelovanje v Vami v senatu Združenih držav, in se posebej v odboru za Zunanje zadeve. Še vedno se dobro spominjam debat o vprašanjih, ki so bila največje važnosti za našo državo, in vem, da morate biti zelo ponosni na uspehe, ki ste jih imeli v prizadevanjih, da bi ta vprašanja članom senata in prebivalstvu Združenih držav postala bolj jasna.

Bivsi **senator Clark** iz Pennsylvanie je zapisal šaljivo a pomembno zgodbo, ki se nanaša na Vaše zakonodavno delovanje v senatu:

> Dragi Frank,
>
> Čeprav sva bila skoraj v vseh vprašanjih nasprotnega menja, sva vendarle postala in ostala dobra prijatelja in kolega.
>
> Morda se še spominjaš enega najinih uspešnih, skupnih zakonskih predlogov, v sodelovanju z Barryjem Goldkaterom, imenovanim Lausche-Goldwater-Clark Act, ki je predvideval, naj bodo Amishi oproščeni davščine za socialno zavarovanje, ker je po njihovem verskem prepričanju, ne-etična.

Senator Simpson iz Wyominga se Vas spominja z veseljem pa tudi z ginjenostjo:

> Nikoli ne bom pozabil nauka, ki si mi ga dal, ko sem se Ti pridružil v senatu: "Milward, ko se odpro zatvornice državne blagajne, ne stoj križem rok, temveč se hitro umakni, sicer boš utonil".
>
> S svojo odločnostjo in odkritosrčnostjo si prezvel tako prijatelje, kot nasprotnike. Pogum, pravičnost in poštenost, to so bile med Tvojimi glavnimi krepostmi; in te so Te, skupno z globoko vero v Boga, označevale od vsega početka kot človeka, ki mu je bilo varno zaupati in slediti
>
> Povedali so mi, da so ljudje s temi lastnostmi, mod Tvojim narodom poznani kot "možaki". Ta oznaka naj bi vsebovala vse te kreposti in še druge. In zato, možak, Te pozdravljam.

Senator Dominick iz Colorada se hudomušno spominja potovaja, ki se ga je udeležil s senatorjem Lauschetom in njegovo soprogo:

> Senator Lausche je gotovo eden najboljših mož, kar jih je bilo kdaj izvoljenih v ameriški senat, čeprav sva pripadala nasprotnim političnim strankam. Ko me je leta 1965 tednaji podpredsednik Humphrey pozval naj grem na potovanje okrog sveta, sem to odklonil, če ne bo šel tudi Frank s soprogo, ker je bil tisti čas predsednik pododbora za jugovzhodno-azijske zadeve. Delegacijo je vodil senator Morse in bil sem prepričan, da si bova v vsem nasprotna, kot sva si bila dolgo vrsto let. Senator Lausche je slednjič pristal, da gre na pot in odlično smo se imeli, čeprav sva skoraj vsako jutro izražala upanje, da bo vlada, ki jo bomo obiskali tisti dan, doumela, da govori senator Morse samo v vsojem imenu in ne tudi v imenu odbora. Posebno smo se zabaveli neko jutro na Japonskem, ko so nam japonski predstavniki želeli "dobro jutro" ob prihodu v poslopje svojega senata. Stal sem tik poleg Franka in ko so nas Japonci pozdravili "O-hi-O" je Lauschetov začudeni glas odmeval po sobani: "Kako pa ste vedeli?"

Toda **senator James Allen** iz Alabama nam ne pusti, da bi se predolgo smejali ob tej dogodivščini. Senator Lauschetu priznava mesto, kamor po njegovem mnenju, upravičeno spada:

> V senatni sprejemnici, tik glavne dvorane, visijo portreti petih nekdanjih ameriških senatorjev. Poseben senatni odbor, ki mu je predsedoval tedanji senator John F. Kennedy, jih je izbral, kot največje senatorje Združenih držav vseh časov. Razumljivo je, da so bili imenovani Webster, Calhoun in Clay, pa tudi Robert A. Taft in Robert LaFollette. Odlični, kakor so bili vsi ti senatorji, pa sem vendarle mnenja, da ste Vi enak največjemu med njimi. Vaš visoki intelekt, Vaša skromnost, Vaša ponižna hoja z Bogom, Vaša integriteta, Vaše državništvo in Vaš neomadeževan značaj, vse to Vas označuje kot resnično velikega človeka. Vi ste ena javnih osebnosti, ki sem jih vselej občudoval, človek, ki je bil moj junak še predno sem prišel v senat in dobil priliko, da Vas spoznam.

Govorec z avtoriteto starejšega člana senata, je **senator Eastland**, Pro Tempore predsednik senata, takole ocenil vtis, ki ga je senator Lausche zapustil v ameriškem senatu, tem najbolj spoštovanem parlamentarnem telesu na svetu:

> Dvanajstih let Vašega službovanja v senatu Združenih držav, se spominjam z velikim zadovoljstvom. Ko ste prispeli v senat, ste bili že poznani po vsej državi, saj ste odslužili pet službenih terminov kot guverner ene najbolj obljudenih držav v naši Uniji. Kljub temu ste skromno vstopili v senatne sobane. Toda prav kmalu ste se izkazali kot močan dejavnik v senatnih razpravljanjih. Čeprav je bil Frank Lausche pripadnik večinske stranke, ga vendar nihče ni "imel v svojem žepu". Dokazali ste, da samostojno mislite. Pridobili ste si zavidljivo vrsto uspehov in nihče ni nikoli podvomil v Vašo iskrenost in poštenost. Senat Združenih držav je danes boljši,, ker ste Vi služili v njem.

* * *

(Nadaljevanje na četrti strani)

FRANK J. LAUSCHE - AMERIŠKI DRŽAVNIK

(Nadaljevanje s tretje strani)

jev, kongresnikov, guvernerjev in drugih javnih delavcev.

Čestitkam so se od slovenskih osebnosti in ustanov pridružili tudi, Slovenska ženska zveza, Zveza slovenskih duhovnikov v Združenih državah, Slovenski radio klub iz Čikaga, Zveza društev slvo. protikomunističnih borcev TABOR, KSKJ ter Liga amerikanskih Slovencev. Čestitke sta mu poslala tudi clevelandski župan Perk in Frank Horzen, župan iz mesta Fontana v Kaliforniji, ki je tudi podpredsednik KSKJ.

Pozdravna pisma so poslali tudi Ukrainian Congress Committee of America, Poljska narodna zveza v Ameriki, predstavnik čeških organizacij, Federation of Hungarian Freedom Fighters in Captive Nations Committee iz New Yorka.

Odlomke iz pozdravnih pisem je učinkovito izbral in povezal prof. C. Žebot. Iz debelega albuma prejetih pisem je vzel najznačilnejše odstavke ter tako jubilantu in vsem zbranim prikazal spoštovanje in ugled, ki ga je ta skromni sin slovenskega Clevelanda užival in ga še uživa v najvišjih forumih ameriškega javnega življenja.

Kot je bilo nemogoče na samem večeru prebrati v celoti vsa pisma, tako bi tudi vsakršno pismeno poročilo o tem zavzelo prevelik obseg. Naj zato zadostuje le, da navedemo število ljudi, ki so se senatorja Lauscheta spomnili ob njegovem visokem življenjskem jubileju. Nekateri z iskrenim spoštovanjem in občudovanjem, drugi s hudomušnimi spomini na pretekle skupne doživljaje v ameriškem svetu, vsi pa z neprikritim občutkom, da pozdravljajo človeka, ki je svoje skromno pokolenje znal uporabiti kot najučinkovitejše sredstvo, s katerim si je priboril občudovanje in spoštovanje ljudi iz tradicionalnega ameriškega okolja.

Čestitke na 80. rojstni dan je senatorju Lovšetu poslalo 75 senatorjev, 22 bivših senatorjev in 17 kongresnikov, med njimi sedanji predsednik Predstavniškega doma (Speaker of the House) J. Albert in nekdanji speaker McCormack.

Kot petkratni guverner države Ohio si je Frank J. Lausche seveda pridobil širok ugled in številne prijatelje na konferencah ameriških guvernerjev in mnogi izmed njih so se ga spomnili ob sedanjem življenjskem jubileju. Čestitali so mu guverji 36 zveznih držav in 21 bivših governerjev.

Vidno presenečen nad tolikimi pozdravi, je nato spregovoril jubilant sam. Z njemu lastno dolenjsko šegavostjo je povedal zbranim prjateljem, da sprva ni verjel niti besede, ki je bila spregovorjena njemu v čast, ko pa so se le ponavljale in ponavljale, se je pričel vpraševati, če morda nekaj le ni res na vsej stvari. Potrdil je še enkrat, da se mora za svoje uspehe v življenju zahvaliti predvsem slovenskemu okolju, iz katerega je izšel, svoji materi in vsem, ki so nanj vplivali v zgodnji mladosti v Clevelandu, kakor tudi svoji življenjski družici, ki mu je zvseto stala ob strani tudi v najtežjih trenutkih.

Poseben pozdrav so jubilantu sporočili tudi koroški Slovenci ter mu preko pevskega zbora Gallus izrazili svojo hvaležnost za razumevanje in naklonjenost s pesmijo "Nmav čez izaro", posneto na magnetofonski trak.

Bil je spontan, intimen večer, na katerem so zbrani washingtonski Slovenci in njihovi prijatelji lahko obnavili svoja prijateljstva, obenem pa se skupno z jubilantom, senatorjem F.J. Lauschetom z zadoščenjem vzradostili ob dejstvu, da so najvišji predstavniki ameriške ga žilvjenja izrazili svoja priznanja in občudovanja slovenskemu človeku Francetu Lauschetu, s tem pa tudi samemu slovenskemu narodu.

Ob vseh številnih izrazih spoštovanja in najboljših želja, ki jih je senator F.J. Lausche prejel ob svojem visokem življenjskem jubileju, je namreč gotovo najbolj značilno dejstvo, da nikakor ne gre za vljudnostne fraze, temveč za iskrena občutja in to od ljudi iz vseh odtenkov ameriškega političnega življenja, tudi od onih, ki so posebej omenili dejstvo, da so bili v senatu vselej drugačnega mnenja od senatorja Lauscheta. To pa je gotovo dokaz njihove iskrenosti, kakor tudi ugleda, ki si ga je senator F.J. Lausche pridobil s svojo poštenostjo, doslednostjo, pa tudi resnično sposobnostjo.

Slovenci v domovini in po vsem svetu smo lahko posni, da imamo rojaka, ki je v Ameriki dosegel tako visoke položaje in uživa tako visok ugled in ki pogosto poudarja: "Ponosem sem, da sem Slovenec!"

Rad bi napravil povzetek s prelopo izjavo **senatorja Cooper-a** iz države Kentucky, zdaj veleposlanika v Vzhodnem Berlinu:

> Vašemu javnemu delovanju izkazujemo čast. Ne morem pa pozabiti kreposti, ki so zgradile in spremljale Vašo odlično karijero, kreposti, ki sem jih spoznal, ko sva skupaj službovala. To so kreposti značaja in duha, brez katerih je življenje nepomembno: čast, poštenje, trdnost načel, humor, človečanskost in Vaše zmerno, pa globoko versko prepričanje.

Teh nekaj odlomkov iz zaklada neprisiljenih izjav o Vašem življenju, naj zaokrožijo misli, ki jih je napisal **senator McClure** iz države Idaho:

> Malokomu je dano vplivati na življenja drugih. Še manj jih je, ki dožive, da njihova dela postanejo njihov lastni spomenik. Zato Vam mora biti v veliko zadoščenje, ko gledate ne leta svejega javnega življenja, v zavesti, kot pravi sv. Pismo: "Bojeval sem dober boj; končal sem svojo pot in ohranil vero".
>
> Vsi, ki stopamo v javno življenje, se zavedamo, da omahujemo tam, kjer so nekoč hodili velikani. In v kakšno zadoščenje nam je zavest, da je v senatu nekoč deloval Frank Lausche. Zadoščenje in navdih!
>
> Zdi se mi, da si mi vsi prizadevamo ne za bogastvo ali oblast, temveč za ljubezen in spoštovanje naših bližnjih. Po tem merilu pa ste Vi brez dvoma med najbogatejšimi ljudmi na svetu. Ko torej praznujete svoj 80 rojstni dan, vedite, da vse najboljše želje še podčrtuje spoštovanje, ki ga imajo do Vas vaši sodržavljani po vsej Ameriki.

Integralen pogled na Vas in na Vaše mesto v ameriškem javnem življenju je očrtal **senator Javits** iz države New York:

> Vaša telesna krepkost je resničen navdih zame in za druge Vaše prijatelje, ki prihajajo v leta. Telesna odpornost, skupno z odločnostjo in pazljivostjo, ki se ju tako dobro spominjamo iz Vaših dni v senatu, simbolizirajo eddinstveno strukturo značaja in osebnosti, in to tako nenavadno, da bo zgodovina Franka Lauscheta smatrala za "poseben dogodek".
>
> Z občutji globoke topline in otožnosti se spominjam onih čudovitih analiz "človeških okolnosti", ki so se nanašale na zakonske predloge, o katerih je razpravljal senat. Vaše "pripombe" so bile pogosto priznane kot viški debate v senatni zbornici. Če je senat eden najbolj ekskluzivnih klubov, kot ga včasih označujejo, je to zaradi senatorjev, kot ste bili Vi.

* * *

S to izredno oceno bi moral zaključiti. Toda ne morem, ne da bi se povrnil k zanimanju senatorja Percyja za Vaše bodoče načrte. Zdi se mi namreč, da jih bo več.

Vaši nesebični in vse stranski uspehi, ki ste jih dosegli kot javni delavec in ameriški državnik, so neizpodbitni. Vaši neslovenski sodelavci so jih našteli v svojih pismih. Kot starejšemu ameriškemu državniku Vam brez dvoma pripada pravica, da Vas s spoštovanjem poslušajo v Kongresu, pa tudi v državni upravi, v zadevah, kjer imate javne izkušnje, zlasti še, če se nanašajo na interese Združenih držav v odnosu na tisti osrednji del Evrope, kjer slovenska domovina Vaših staršev straži slavna "Ljubljanska vrata", s križiščem med evropskim severom in jugozahodom, pa tudi med Vzhodom in Zahodom.

Ta neprisiljena misel je vsebovana tudi v posebnem pozdravu, ki so Vam ga na magnetofonskem traku poslali Vaši prijatelji-pevci iz slovenske Koroške. Na drugi strani koroške meje z Jugoslavijo, v Ljubljani, Ribnici in Mariboru in preko gora in dolin Republike Slovenije, pa je to isto upanje zajeto v tisočih slovenskih srcih, ki Vas ljubijo prav tako kot mi.

Naj bi Vas Bog še vnaprej vzdrževal v dobrem zdravju in neupogljivi volji!

(Prevod govora iz angleščine je pripravil P.B.)

Smrt dveh slovenskih umetnikov

TONE KRALJ - IVAN PENGOV

Istega dne so pokopali dva markantna slovenska umetnika —Ivana Pengova (rojen 1906) na ljubljanskih Žalah in Toneta Kralja (rojen 1900) v Kostanjevici na Krki. Tone Kralj je ustvarjal v slikarstvu na platno in na steno, v grafiki, kiparstvu in lesorezu, v knjižni opremi in ilustraciji. Posebno na Primorskem je poslikal nad 40 cerkva. Po svoji lastni izjavi je videl v svojem slikarstvu oporo slovenstvu pod pritiskom fašizma: "Fašizem se je oglašal. Slovenske šole so ukinili, slovenska pesem je bila prepovedana. Kaj če bi se lotili slikarstva? Naj slike govorijo, ko je jezik umolknil!.... Glavni namen govorice pa je bil: ljudstvu, ki je imelo svojo Kalvarijo, moram prikazati Kristusa in mučence v trpljenju in poveličanju".

Ivan Pengov se je tudi udejstvoval na različnih umetniških področjih. Sodeloval je tudi z arhitektom Plečnikom in opremlja je prve povojne verske liste v Sloveniji. Bil je tudi eden prvih napovedovalcev ljubjanskega radija in je sodeloval tudi pri filmu. Narisal je škofovske grbe škofoma Vovku in Držečniku. Mnoge preurejene cerkve in liturgični predmeti v cervah v Sloveniji pričajo o njegovi ustvarjalnosti. Pri pogrebu so nosili pogrebni križ, ki ga je izdelal za cerkev sv. Križa v Ljubljani.

- **Slovenske cerkve so dobile** nove mašne knjige z novim bogoslužjem v slovenščini. V dodatku je tudi latinsko besedilo celotne maše, namenjeno predvsem tudim duhovnikom, ki ne obvladajo slovenščine. Za poedine redove so priredili posebne podatke, ki upoštevajo njihova posebna redovna praznovanja.

- **Aleksander Solženicin je napisal zgodovinsko novelo "Lenin v Zurichu"**, v kateri opisuje Leninovo delovanje od 1. 1914 do 1917. Besedilo dialogov je izmišljeno, toda dejstva sama se skladajo z zgodovinsko sliko tega odseka Leninovega življenja. Mnoge podrobnosti je odkril Solženicin za časa svojega bivanja v Zurichu leta 1974. Ruska in francoska izdaja sta že izšli, angleška je najavljena za marec pri založbi Farrar, Straus & Giroux v ZDA.

- **Slovenski jezik je predstavil** mednarodni publiki profesor slovenščine v Parisu Clande Vincenot. Napisal in izdal je obširno slovensko slovnico v francoščini — obsega 350 strani.

- **Videmska univerza je sprejela** v slovenščini pisano doktorsko disertacijo "Človek in zemlja v delih Danila Lokarja", ki jo je predložila uspešna kandidatka za doktorat Kazimira Blasi (Blazič). Njen uspeh predstavlja turi prvi doktorat iz slovenskega jezika in literature na vseučilišču v Vidmu.

- **Po poročilu tražaške Mladike** je "Kocbekova afera" vidno odjeknila v evropskem časopisju. O njej so pisali naslednji listi: Kleine Zeitung (Graz), Die Furche (Wien), Frankfurter allgemeine Zeitung (Frankfurt/Main—kar petkrat), Suddeutsche Zeitung (Munchen, dvakrat), Dic Welt (Hamburg).

- **Splošna Plovba Piran je** kupila novo ladjo na Japonskem. Krstili so jo z imenom "Novo mesto" in je trenutno največja slovenska ladja.

- **Po 1. januarju morajo vsi** potniki, ki pridejo z letali v Kanado iz drugih držav razen iz ZDA, izpolniti posebno prijavnico. Ta nova odredba je eden izmed varnostnih ukrepo v zvezi z letošnjo olimpijado v Montrealu. Ko bo olimpijada minula, bodo te posebne prijavnice zopet odpravljene.

"PART TIME" DELO: Iščeme stavca (Lynotype operatorja) veščega stavljenja tudi v slovesnščini! Kličite: Mr. U. Veranko, 368-7721 (podnevi).

V božični štev. S.D. je uredništvo zavzelo stališče do gotovih dogodkov med nami zadnje čase. Vedeli smo tudi za pismo g. P. Urbanca naslovjeno na kanadskega zunanjega ministra, od koder je g. Urbanc končno sprejel odgovor, ki ga tu brez komentarja objavljamo:

Department of External Affairs Ministere des Affaires exteriures
Ottawa K1A 0G2, January 6, 1976

Dear Mr. Urbanc:

I refer to your letter of October 19 in which you drew to the attention of the Department of External Affairs your attitude towards the present government in Yugoslavia and in which you also referred to a policy of the Canadian Government that you perveiced was a threat to your expression of these views.

In light of the comments contained in your letter, it may be of entereset to you to knew that during his discussion with Mr. Minic, the Secretary of State for External Affairs, Mr. Allan J. MacEcachen, made a point of explaining to Mr. Minic that because of the nature of our society, Canadians were able to exercise many rights and privileges not found in other societies. In particular, Mr. MacEachen stressed that Canadians were free to express their views on any subject in any manner they wished provided, of course, they staved within the bounds of Canadian civil and criminal law. At the same time, however, Mr. MacEachen stated that the Canadian Government viewed with distaste the activities of those non-Canadians who, taking advantage of our open society, entered Canada to hold meetings to plot the dismemberment of anothre country by violent means.

We are sure you will agree that the Canadian Government should neither sympathize with nor support any group that espouses terrorism as a means of achieving its goals.

Yours sincerely
(signature unlegible)
z Under-Secretary of State for External Affairs

Mr. Peter Urbans, 1 Daleberry Place
Don Mills, Ontario M3B 2A5

Ker je pošta čisto obstala ob nedavnem kanadskem poštnem štrajku, je novica o smrti ene najmarkantnejše osebnosti v povojni politični emigraciji v Argentini podpolkovnika in poveljnika domobranskega udarnega bataljona na Rakeku

G. VULETA RUPNIKA,

člana slovenskega državnega gibanja in glavnega zastopnika našega lista za Argentino dospela zelo kasno.

Dotrpel je v četrter 13. avgusta po hudi in daljši bolezni. Pokopali so ga 14. avgusta na praznik Marijinega Vnebovzetja na pokopališču v Moronu. Naj mu bo Vsemogočni dober Plačnik za vsa dobra, nesebična in junaška dela, s katerimi je skušal reševati svoj slovenski narod.

Ohranili ga bomo v hvaležnem spominu!

Naš list se klanja njegovemu spominu!

Njegovi ženi, družini in sorodnikom naše iskreno sožalje.

Uredništvo in Uprava Slovenske Države

NEDAVNE IZPREMEMBE PRI ZAKONU O KANADSKEM BREZPOSELNEM ZAVAROVANJU SE VAS LAHKO TIČEJO.

Zaddevajo stvari kot so:

- če zapustite prostovoljno vaše delo (stopi v veljavo 4. januarja 1976)
- prožnost pri bolezenskih dobroimetjih (stopi v veljavo 1. julija 1976.)
- kritje za osebe stare 65 let in čez (stopi v veljavo 1. januarja 1976).
- kdo od sorodnikov uživa dobroimetja (stopi v veljavo 4. januarja 1976.)
- prožnost dobroimetja za časa nosečnosti in poroda (stopi v veljavo 1. februara 1976.)

Če želite več informacij o tem in drugih izpremembah, pridite po brosuro **"What Happens Now..."** v vašem krajevnem UIC uradu.

Unemployment Insurance Canada — Assurance-chômage Canada

Robert Andras, Minister, Manpower and Immigration

SPOROČILO

POTOVANJE VSEH, KI IMAJO DVOJNO DRŽAVLJANSTVO

Kanadski državljani lahko potujejo v tujino brez prepovedi, ki bi jih izdala njihova lastna vlada. Ko so v tujini, so (kanadski državljani) podvrženi lokalnin zakonom in pravilom države (v katero so potovali) in je pametno da spoštujejo lokalne navade.

Kanadčane, ki imajo dvojno državljanštvo ("Dual National") opozarjamo, če so na obisku v državi njihovega drugega državljanstva, — vsled rojstva, poroke ali staršev— jih tam lahko smatrajo kot državljane dotične države ter so zato podvrženi zakonom in pravilom dotične države. Pametno bi bilo, da bi ti ugotovili o možnih dolžnostih tam, predno zapuste Kanado.

Vsled poštnega štrajka se jt tudi to voščilo zataknilo:

Celovec, 24. 11. 1975

Ob božičnih praznikih, dnevih najiskrenejšega veselja, ob spominu na prvo angleško petje, ki je oznanilo človeštvu neizmerno božjo Ljubezen, naj napolni slovenske domove in družine blagoslov novorojenega Deteta.

V novem letu 1976 pa naj vse Slovence doma in na tujem spremljajo zdravje, sreča in veselje in prelepa slovenška pesem.

Ta voščila in želje izreka vsem prijateljem, znancem, poslušalsem, dobrotnikom in zlasti organizatorjem pevske turneje koroških pevcev leta 1974 med Slovenci v ZDA in Kanadi.

Pevski zbor
"JAKOB PETELIN GALLUS"
iz Celovca.

Naslednji oglas je prispel prepozno za decembersko številko našega lista. Radi ga objavljamo v tej številki:

VSEM SVOJIM GOSTOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1076!

HOTEL BLED

RIM-ROMA, VIA S. CROCE IN GERUSALEMME, 40

LASTNIK: V. LEVSTIK